

Nr 65

LANDSKAPSFÖRORDNING

om elmarknaden

Utfärdad i Mariehamn den 18 november 1999

Med stöd av 9, 10, 12–14 a, 17, 19, 20 a, 21 och 66 §§ ellagen för landskapet Åland (38/82), av dessa lagrum 9, 10, 12–14 a, 17, 19, 20 a och 21 §§ sådana de lyder i landskapslagen den 1 juli 1999 (43/99) samt 66 § sådan den lyder i landskapslagen den 13 augusti 1998 (77/98), föreskrivs¹⁾:

**1 kap.
Definitioner**

1 §

I denna förordning avses med

1) *öppen leveransen* elleverans där elförsäljaren till sin kund levererar all el denna behöver samt en elleverans där elförsäljaren till sin kund levererar en elmängd som utjämnar kundens elbalans.

2) *fast leveransen* elleverans där elförsäljaren till sin kund levererar den elmängd som på förhand har överenskommit för respektive timme.

3) *balansansvarig* en part på elmarknaden som med balanskraft som den systemansvariga levererar balanserar skillnaden mellan sin elproduktion och eltillförsel å den ena sidan samt sin elanvändning och sina elleveranser å den andra sidan.

4) *konsument* en fysisk person som är en konsument enligt 1 kap. 4 § konsumentskyddslagen (FFS 38/1978).

**2 kap.
Elnätsverksamhet**

2 §

Elnätstillstånd behövs inte för elnätsverksamhet som bedrivs genom att ett samfund eller en inrättning med ett elnät i egen besittning sköter eldistributionen för en fastighet eller motsvarande fastighetsgrupp.

3 §

Följande tekniska, ekonomiska och organisatoriska krav skall uppfyllas för att elnätstillstånd skall beviljas:

1) sökandens organisation skall motsvara omfattningen och arten av dess nätverksamhet,
2) sökanden skall i sin tjänst ha tillräcklig personal,

3) sökanden skall i sin tjänst ha en driftsledare som uppfyller behörighetskraven samt, när sökanden utför elarbeten, en arbetsledare som uppfyller behörighetskraven,

4) sökanden skall ha ekonomiska förutsättningar att utöva en lönsam elnätsverksamhet, samt

5) sökanden skall också i övrigt ha förutsättningar att utöva den elnätsverksamhet som ansökan gäller i enlighet med ellagen för landskapet Åland (38/82) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG, EGT nr L 27, 30.1. 1997, s. 20.

4 §

Elnätstillstånd söks skriftligen hos landshovsstyrelsen.

I ansökan anges:

- 1) sökandens namn och hemort,
- 2) den firma som skall användas i elnätsverksamheten, samt
- 3) på vilket område sökanden vill utöva elnätsverksamhet och när avsikten är att verksamheten skall inledas.

Till ansökan fogas:

- 1) om sökanden är ett bolag, andelslag, förening, annan sammanslutning, annat samfund eller stiftelse, en kopia av bolagsordningen eller stadgarna samt ett registerutdrag,
- 2) de utredningar som behövs för att visa att sökanden uppfyller de krav som ställs i 3 §, samt
- 3) en karta över det område där sökanden har för avsikt att utöva elnätsverksamhet jämte de nätverksuppgifter som behövs.

5 §

Den som har elnätstillstånd skall på begäran ge offerter om överföring och distribution av el. Om en tillståndshavare vägrar överföra eller distribuera el skall denna motivera sin vägran för kunden.

6 §

Anslutningsvillkoren för sådana kunder som ansluter sig till elnätet med en nominell spänning om högst 20 kilovolt och som inte är elproduktionsinrättningar skall vara offentliga och allmänna. Bestämmelser om elmarknadsavtal finns i elmarknadslagen (FFS 386/1995).

7 §

Den nättariff en elkund betalar berättigar till överföring av el på det nät till vilken kunden är ansluten samt på alla överliggande nät inklusive överföringsledningen till Sverige och dess anslutning till det svenska elnätet. Kostnaderna för detta skall därmed innefattas i tariffen.

3 kap.**Mätning och rapportering**

8 §

Förutom för de elköpare som omfattas av leveransskyldigheten skall mätning av el avse överförd el under varje timme.

9 §

Nätinnehavaren är skyldig att skaffa, äga och installera den mätapparatur som behövs för minutförsäljning, distribution och överföring av el. Nätinnehavaren är dessutom skyldig att kontrollera och underhålla mätapparaturen samt att rapportera mätdata till parterna.

Nätinnehavaren kan antingen erbjuda de tjänster som nämns i 1 mom. som eget arbete eller skaffa tjänsterna av utomstående, också av övriga parter inom elhandeln.

10 §

Distributionsnätinnehavaren och elförsäljaren skall avtala om avläsningen av mätapparaturen och mätarna samt om faktureringen per kund.

Mätningen skall organiseras så att de kostnader den medför är så små som möjligt för elköparna och elförsäljarna.

11 §

Nätinnehavaren skall ordna avläsningen av de mätare vars uppgifter ligger till grund för balansavräkning och fakturering samt registreringen av mätningsuppgifterna och anmälningen av dem till parterna på elmarknaden.

Den som utför mätning skall till den som utför balansavräkningen lämna de mätningsuppgifter per driftsställe eller per mätning som behövs vid balansavräkningen och faktureringen.

4 kap.**System- och balansansvar samt balansavräkning**

12 §

Systemansvarig i landskapet Åland är aktiebolaget Kraftnät Åland Ab.

13 §

En part på elmarknaden skall ha en öppen leverantör. Utan hinder av detta kan ett kraftverks produktion levereras till innehavare av kraftverksandelar genom avtal om öppen leverans, om det är möjligt att exakt utreda hur den levererade mängden fördelar sig mellan dessa, utgående från en på förhand bestämd beräkningsmodell, mätningar och förhandsmeddelanden.

En öppen leverantör skall för sin öppna leverans till en part på elmarknaden utse en balansansvarig, vilken balanserar partens eltillförsel

och elleveranser genom förmedling av leverantörens öppna leverans eller en obruten kedja av öppna leveranser som sträcker sig till parten.

En öppen leverantör är skyldig att anmäla tidpunkten för när en öppen leverans börjar och när den upphör till den som sköter balansavräkningen för den andra parten i leveransen. Anmälan skall dessutom göras till nätinnehavaren för en part som har anslutit sig till distributionsnätet, ifall denna inte sköter partens balansavräkning. Om leverantören inte tidigare har levererat el till distributionsnätet i fråga, skall anmälan också göras till den som sköter leverantörens egen balansavräkning.

Den balansansvariga skall på begäran till Kraftnät Åland Ab meddela kedjan av öppna leveranser för de elmarknadsparters del vilkas balansavräkning denna sköter.

14 §

Den balansansvariga arrangerar hanteringen av förhandsmeddelanden om fasta leveranser för de parter som omfattas av dess balansansvar.

Kraftnät Åland Ab arrangerar hanteringen av förhandsmeddelanden om fasta leveranser som påverkar balanserna mellan de balansansvariga eller sker via ledningar som överskrider landskapets gränser.

En part i en fast leverans är skyldig att meddela sin balansansvariga de uppgifter som behövs om tidpunkten för när den fasta leveransen börjar.

En part i en fast leverans är skyldig att på förhand rapportera sina fasta leveranser till

- 1) sin balansansvariga i form av en partsvis specificerad summauppgift, samt
- 2) sin öppna leverantör i form av en summauppgift.

I fall en part i en fast leverans är en konsument är den näringsidkare som är andra part i leveransen skyldig att sörja för att också den rapporteringsskyldighet som ankommer på konsumenten uppfylls.

En balansansvarig är skyldig att till Kraftnät Åland Ab rapportera en per balansansvarig specificerad summauppgift om de fasta leveranser som ingår i elbalansen och som påverkar elbalanserna mellan de balansansvariga.

15 §

Distributionsnätsinnehavaren skall organisera balansavräkningen och det informationsutbyte som sammanhänger med den i fråga om de öppna leveranserna i distributionsnätet.

Distributionsnätsinnehavaren skall beräk-

na de uppmätta leveransmängderna för respektive part i elhandeln som är verksam i distributionsnätet.

Distributionsnätsinnehavaren skall för balansavräkningen till parternas balansansvariga rapportera summauppgifter om de elmarknadsparters leveranser som har matats in i eller tagits ut ur nätet.

Distributionsnätsinnehavaren skall för realiserandet av balansansvaret samt för fakturering till elleverantören meddela de leveranser som har beräknats i samband med balansavräkningen och som gäller parterna på elmarknaden.

16 §

Den balansansvariga skall organisera balansavräkningen och det informationsutbyte som sammanhänger med den på stamnätets nivå. I fråga om de öppna leveranser som ingår i balansansvaret skall balansavräkningen göras med avseende på utmatningspunkten från distributionsnätet. När det gäller parter som har fast tillförsel eller fasta leveranser och vars öppna leveranser ingår i balansansvaret skall balansavräkningen göras med avseende på inmatningspunkten till distributionsnätet.

Den balansansvariga skall beräkna leveranserna till andra parter på stamnätets nivå från de parter som skall inbegripas i dennas elbalans samt leveransmängderna till de parter som är anslutna till distributionsnätet och som har fasta leveranser.

Den balansansvariga skall för balansavräkningen till Kraftnät Åland Ab rapportera summauppgifter som grundar sig på mätningar av den tillförsel och de öppna leveranser som den har levererat och som skall räknas in i balansen.

Den balansansvariga skall för realiserandet av balansansvaret och för fakturering meddela leverantören eller elmottagaren de leveranser som har räknats ut i samband med balansavräkningen.

17 §

Kraftnät Åland Ab skall utreda balansen för hela landskapet samt de balansansvarigas balanser. Balansavräkningen skall resultera i balansavvikelsen mellan Kraftnät Åland Ab och de balansansvariga samt balansavvikelsen mellan landskapet och Sverige.

Kraftnät Åland Ab skall meddela den balansansvariga leveranserna mellan Kraftnät Åland Ab och den balansansvariga. Till en part utanför landskapet skall Kraftnät Åland Ab meddela de leveranser som sker via överföringsledning- en.

18 §

Utöver vad som anges särskilt i denna förordning är parterna på elmarknaden skyldiga att på begäran meddela nätinnehavaren, den som utför partens balansavräkning och Kraftnät Åland Ab mätningssuppgifter som gäller produktion, förbrukning och leveranser av el, om erhållandet av uppgifterna är motiverat med tanke på balansavräkningen eller för att den andra parten skall kunna uppfylla sitt balansansvar. Den balansansvariga är dessutom skyldig att bistå Kraftnät Åland Ab vid korrigeringen av felaktiga balansavräkningsuppgifter om det krävs för att utföra balansavräkningen för hela landskapet.

5 kap. Byggnadstillstånd

19 §

En ansökan om tillstånd att bygga elledning skall omfatta uppgifter om vem som låter bygga ledningen och om dess tekniska uppbyggnad, motiv för byggandet, ritning över ledningens planerade sträckning, tidsplan för byggnadsarbetet, utredning om miljöpåverkan och förhållandet till det aktuella områdets markdisposition, tillstånd att dra ledningen över annans fastighet samt övriga uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av tillståndsansökan. Innan ansökan inlämnas skall den som ansöker dessutom inhämta förhandsutlåtanden från landskapsstyrelsen samt den kommun eller de kommuner som berörs. Utlåtandena bifogas ansökan om tillstånd.

6 kap. Tillämpning i landskapet av riksbestämmelser om elnätsverksamhet och handel med el

20 §

Med de avvikelser som anges i detta kapitel skall följande riksförfattningar tillämpas i landskapet:

- 1) handels- och industriministeriets beslut den 27 oktober 1995 om anmälan till elmarknadsmyndigheten om försäljningsvillkoren för och -priserna på nättjänster (FFS 1256/1995),
- 2) handels- och industriministeriets beslut den 27 oktober 1995 om specificering av försäljningspriserna på el vid faktureringen (FFS 1257/1995),
- 3) handels- och industriministeriets beslut

den 13 december 1995 om publicering och anmälan till elmarknadsmyndigheten av elminutförsäljarens försäljningsvillkor och -priser (FFS 1424/1995),

4) handels- och industriministeriets beslut den 20 december 1995 om publicering och anmälan till elmarknadsmyndigheten av elnätsverksamhetens nyckeltal (FFS 1637/1995) samt

5) handels- och industriministeriets beslut den 4 augusti 1998 om det förfaringsätt som skall iakttas vid informationsutbytet i anslutning till utredningen av handeln med el (FFS 602/1998).

21 §

De förvaltningsuppgifter som enligt i 20 § angivna författningar ankommer på statens myndigheter skall i landskapet skötas av landskapsstyrelsen till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet.

Hänvisningar i de i 20 § angivna författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen skall avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

22 §

De författningar som avses i 20 § skall tillämpas med följande avvikelser:

a) bestämmelser som gäller elöverföring skall avse både eldistribution och elöverföring så som dessa begrepp definieras i ellagen för landskapet Åland (38/82), samt

b) vad som föreskrivs om landets gränser skall avse landskapets gränser.

Handels- och industriministeriets beslut om det förfaringsätt som skall iakttas vid informationsutbytet i anslutning till utredningen av handeln med el skall dessutom tillämpas med följande avvikelser:

a) beslutets 7 § skall inte tillämpas i landskapet, i stället skall den där avsedda rapporteringen ske enligt överenskommelse mellan berörda parter, samt

b) när en part på elmarknaden för första gången byter leverantör skall anmälan enligt beslutets 2 § eller 3 § 1 mom. göras senast fem månader innan bytet sker.

7 kap. Ikraftträdelsebestämmelser

23 §

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2000.

Genom denna förordning upphävs 2 § 5 punkten landskapsförordningen den 19 december 1996 om tillämpning i landskapet Åland av riksbestämmelser om elektricitet (86/96).

Nyckeltalen enligt handels- och industriministeriets beslut om publicering och anmälan till elmarknadsmyndigheten av elnätsverksamhetens nyckeltal skall publiceras och tillställas landskapsstyrelsen första gången år 2001.

Mariehamn den 18 november 1999

ROGER JANSSON
lantråd

Bengt Häger
föredragande ledamot

